

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Sabbato. De promiſſo Centuplo relinquentibus omnia. Qui se dicit omnia
reliquisse nec contentus vivit, mentitur aut mendacem facit Christum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

boravi. *Inveni mihi multam requiem.* Alioquin certe quid aliud expectari potest quam quod supra ex libro Jobi dictum est, *qui timet pruinam, cadet super illos nix.* Noli comparare laborem quem times in relinquentibus omnibus cum labore relinquenti aliquid, vel cum requie possidendi quod non vis relinquere: sed confer laborem totius vitæ aut forsitan totius æternitatis, qui non relinquentem omnia sequitur, confer inquam illum laborem cum alio quem metuis: confer requiem quantulamcunque sentis in usu rerum tuarum, cum interna vel æterna requie, quæ certissimè promissa est relinquentibus omnia, & videbis quam verè dixerit Sapiens, *Est qui multa redimat modi, o pretio, & restituit ea in septuplum.*

Sic sancti Patres sapienter observant eum qui suavi jugo Christi nolit se subdere, quinque sibi juga bouum emere quibus longè magis premitur. *Juga quinque, quinquè sensus carnis,* ait S. Augustinus, in quibus juga: nam duo oculi, dua aures, geminae nares, & gustus lingua & palati tactus sit, & carnis voluptas sit forinsecus & inordinatus. Dicuntur autem bouum quia per sensus terrena acquiruntur, & homines terrenis dediti nolunt credere nisi quod videant.

An verò, inquit S. Bernardus, comparatum jumentis esse quis dubitet hominem qui sibi juga emittit jumentorum, nisi quod eò sane ipsi quoque jumentis convincitur stolidior, & bestialior bestiis improbat, quod juga necessitatis eorum, pro-

pria ipse subeat voluntate? Quod enim illi natura est, huic culpa, dum tanquam unum ex his quæ ratione caret, sine ratione regens & ipse sub corporis similitudine sensibus incurvatur. Sed quid eum juga subiisse cavimus? Arguamus magis emisse. Illud enim stoliditatis miseranda, istud extrema dementia est. Et post pauca. *Quid ergo miser, per juga bouum distrahis animam tuam, qui jugum Christi suscipiens emere poteris regnum Dei, mercari vitam, lucrifacere Christum?* Nam sine jugo interim esse non potes homo nimirum qui natus es ad laborem. Sed grave jugum super filios Adam, atque qui sequuntur eum: nam super eos qui Christum sequuntur, leve est & suave. Postremò ut cetera fleam, cum sine jugo esse non possis, quale hoc ipsum est, eligere potius quinque quam unum? Tum pergit ostendere quam grave sit jugum illud quinque sensuum, unde est sensualitas appetitus, repugnantia volucriatis, & difficultas omnium quæ ad salutem comparandam exiguntur, unde se illi expediunt qui semel juga illa excutiunt relictis omnibus ut se summunt suavi jugo Christi. Nonne id vides satius? *Quid est ergo quod non exequeris? Quod enim meum erat, fecit tibi.* Sic Elias Elizeum arantem in jugis bouum, ad cultum Dei vocavit. Sic Elizeus staram madatis bobus & relictis omnibus sequutus est vocentem Eliam.

Ecce nos relinquitur omnia.

3. Reg. 19.

Vide infra in hac part, Feria 6. Hebdom. 22. de suavi jugo Christi.

SABBATO.

SVA RELINQUENTI PROPTER CHRISTUM CHRISTUS PROMITTIT CENTUPLUM, ET VITAM ÆTERNAM.

Et omnis qui reliquerit domum vel fratres aut sorores, aut patrem aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros propter nomen meum, centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit.

Matth. 19.

VERITAS PRACTICA.

Qui se dicit sua reliquisse, nec contentus vitæ, mentitur, aut mendacem facit Christum.

RATIO EST, Quia qui se dicit sua reliquisse, non horum centuplum accepisse, mentitur, aut mendacem facit Christum, qui sua relinquenti promissit centuplum.

Sed qui dicit se non vivere contentum, dicit se horum quæ reliquit non accepisse centuplum.

13

Ergo

Ergo aut mentitur aut mendacem facit Chriſtum; Quod utrumque cum ſit horrendum, fateri magis expedit eum qui contentus non vivit, ſua non reliquiſſe, vel poſitis ſuaderi debet ſua verè relinquerè, ut contentus vivat.

I. PUNCTUM.

ARBITROR, inquit ſanctus Bernardus, verba lectionis huius ea eſſe de quibus ad immortalis ſponſum à ſinibus terra clamat Eccleſia: Propter verba labiorum tuorum cuſtodiri vias duras. Hac nempe ſunt Verba qua contemptum mundi in univerſo mundo, & voluntariam perſuaſere paupertatem hominibus. Hac ſunt verba qua Egyptum ſpoliant, & optima quaſque ejus viſa deripiunt. Hic ſermo virtus & efficaciæ convertens animas foelicis amulatione ſanctitatis, & veritatis promiſſione fidelis. Et poſt multa, particulatius agens de centuplo de vita æterna promiſſis; Habetis, inquit, filii Adam promiſſionem viſa ejus qua nunc eſt, pariter & futura, ut obſtruatur omne os loquentium iniqua, & confundantur omnes iniqua agentes ſuper vacuè. An non ſuper vacuè penitus agit iniqua qui non modo fruſtruoſus ſed etiam jucundus, non modo ſalubrius ſed etiam ſuavius Deo poterat ſervire quàm mundo?

Ex quibus ſancti Patris, imo & ipſius Chriſti Domini verbis duo illa colliguntur, ad commendationem Religioſi ſtatus, quæ ſummam foelicitatum omnium faciunt juxta illud Poete,

Horat.

Omne tulit punctum, qui miſcuit utile dulci. Quid enim utilius quàm pro uno dato centum accipere? Quid porro ſimul jucundius quàm quod accepto centuplo percipitur, nempe in præſenti vita, vitæ ipſius interna jucunditas, & futura certitudo Beatitude? O verè bonus & ſuavis Dominus iis qui ſerviunt ei! O quam magna multitudo dulcedinis tuæ Domine quam abſcondiſti timentibus te! Sed quid ei amanti-
L. 3. c. 10.

bus, quid ſoro corde tibi ſervientibus? Verè ineffabilis dulcedo contemplationis tuæ. Et quæ plura pergit Author de Imitatione Chriſti. Sed quare ergo triftis es aliquando, anima mea, quare sæpè conturbas me? Quid eſt quod tam aliè inſonat auribus noſtris, iſta centuplicata promiſſio, & tam parum cordibus ſentitur, cum tamen non aurium ſed cordium ſit retributio? Hoc modò eſt examinandum, & ex propoſita veritate neceſſariò concludendum, aut Religioſum qui relinquit omnia nunquam

poſſe rationabiliter dicere ſe non eſſe contentum, aut ſi dicat ſe omnia reliquiſſe, nec tamen contentum vivere, proſecto mentiatur neceſſe eſt, aut mendacem faciat Chriſtum.

Ratio eſt tam aperta, quàm ſi quis diceret ſe non accipiſſe centuplum poſtquam ſua reliquit: Nonne iſ manifeſtè mentiretur, aut mendacem faceret Chriſtum? Nam ut jam sæpe oſenſum eſt, ſi contradicentium altera vera eſt, altera neceſſariò falſa eſt: ſunt autem hæc duæ propoſitiones, Relinquens ſua centuplum accipiet; Et centuplum non accipiet: omnino contradicentia, ac proinde neceſſe eſt, ut ſi verum eſt quod de relincente ſua Chriſtus dicit, centuplum accipiet; omninò falſum ſit & mentiatur qui dicit ſe ſua reliquiſſe, & non accipiſſe promiſſum illud centuplum. Aut ſi verum eſt affirmaret qui dicit ſe ſuis derelictis carere centuplo, nonne mendacem faceret Chriſtum qui quod promiſit non dedit? *Ero ſpiritus mendax in o. 3. Reg. 22.*

re omnium Prophetarum ejus, inquiebat Satan de Achabo per Prophetas decipiendo. Sic enim ſe ſpiritum mendacem fecit, cum inſpiravit Prophetis ut dicerent futurum Regem victorem, qui vincendus erat. Sic plane, quod abſit cogitare, ſed tamen dicendum eſt, ſic ſpiritum mendacem in ore Chriſti faceret, qui diceret Chriſtum non ei dediſſe centuplum cui promiſerat.

O quàm verè Job, imperitè loquentes de Divinis, oſtendit eſſe fabricatores mendacii, & *Job. 34.* cultores perverſorum dogmatum.

II. PUNCTUM.

SED qui dicit ſe non contentum vivere, ſcilicet eorum qua reliquit ſe non accipiſſe centuplum.

Nam ipſum eſt quo quis contentus poteſt vivere, quod iſto centuplo propriè debet intelligi. *Col. 3.* Sunt quidem aliqui, ut Caſſianus qui de centena multiplicatione temporalium interpretentur. Sunt alii ut ſanctus Hieronymus, qui de ſpiritualibus bonis intelligant qua comparatione & merito ſui ita ſunt, quaſi ſi parva numero centenarius numerus comparetur. Sed illi ipſi Patres cæteri que omnes qui hunc Evangelii locum verſant, ad unum omnes teſtantur, quidquid ſit de aliis bonis, iſtud tamen præcipuè atque inter cætera intelligi, quod ſpectat ad animi tranquillitatem & quietem. Quod ita verum eſt, ut etiam ſi multa ſint in humanis quæ conturbent & affligant, non deſit tamen ex par-
Matth. 13. 34.

re Dei quod ita eos consoletur & tranquillet, ut
verè & rationabiliter contenti esse possint. Et
hoc ipsum est quod expressè addidit sanctus
Marcus, *Neminem esse qui reliquerit omnia, qui
non accipiet centies tantum, nunc in tempore hoc
cum persecutionibus. Quasi diceret, etiamsi a-
liunde divexaretur, tamen ita abundabit illud
centuplum, ut in ipsa divexatione tranquillus
sit & contentus. Nempè hoc est, inquit sanctus
Bernardus, quod paulo antiè commemoravi, Tol-
lite iugum meum super vos & invenietis requi-
em. Mira novitas, sed ejus qui novum omnia fa-
cit. Iugum tollens, invenit requiem; relinquens
omnia, centuplum habet. Noverat hoc & ille ni-
mirum homo secundum cor Dei qui ei loqueba-
tur in Psalmo: Nunquid adhaeret tibi sedes in-
iquitatis, qui singis laborem in precepto? An non
situs in precepto labor, onus leve, suave iugum,
crux inuncta? Quidquid affectio propria judi-
cet, securus esto, non Isaac, sed aries morietur:
non peribit tibi lactea sed contumacia, cujus
utique cornua de pibus harent, & sine punctio-
nibus anxietatis esse non potest: Tentat enim te
Dominus Deus tuus, nec mactabitur Isaac ut o-
pinaris, vivens vivet, sed elevatus est utique su-
per ligna, ut in sublime gauderas, nec in carne pro-
pria sed in cruce Domini glorieris.*

Et post multa de hoc argumento, Denique
nemo, inquit, sana mentis ampliore esse in vitiis
credat quam in virtutibus delectationem, pra-
sertim cum sit Deus virtutum, totius terra ju-
cunditatis fons, letitia & exultationis origo. Neq;
enim carni seu mundo aut maligno principi, sed
Christo utique servituro regnare est. Nonne hoc
credis? Nonne hoc doces alios? At nonne hinc
proinde est manifestum, quod qui dicit se non
contentum vivere, perinde est ac si diceret se
non accepisse centuplum? O dictum impiè!

III. PUNCTUM.

Quia se ergo dicit sua reliquisse nec contentus
vivit, mentitur, aut mendacè facit Christum?
Quia cum esse vel non esse contentum perinde sit
ac centuplum recepisse vel non recepisse, Quid
aliud dicere putandus est qui dicit se non con-
tentum vivere, quam se non recepisse centuplum
illud quod promissit Christus, ac proinde quod
sit mendax qui promissit: vel certè quod certius
est, non reliquerit illa sua qui de negato sibi
centuplo conquentur, aut nescire quid sit esse
contentum rationabiliter & Christianè quan-

tum fert hujus vitae conditio. Nam velle sensi-
tivas delectationes, & oblectamenta juvenilia,
non sunt hæc centuplum, quod promissit Chri-
stus, non sunt hæc certa mentis gaudia sed falsa
& mendacia, ut alibi visum est. Quantum verò
ad solida & interna quæ sola replent animam,
nemo minus debet de his dubitare quam de ipsa
vita æterna. Unde enim habes certius te vitam
habituram æternam, quam ex Christi promissis?
At ille centuplum si promissit eodem ore,
eàdem mente, ac isdem planè modis quo vi-
tam ipse promissit æternam, cur non centuplum
credes qui vitam credis æternam? Aut si de
centuplo dubitas, cur non de ipsa æterna vita?
Rectè enim S. Bernardus: Illud vehementius
arbitror admirandum, quod fideles magis in ma-
ximo quam in modico vilecimini, non enim ei dif-
ficile est dare centuplum in presenti, qui daturus
est vitam æternam in futuro. Qui daturus est
quod nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in
cor hominis ascendit, non modò centuplum dare
potest?

Quod & inculcans ibidem vehementius æ-
stimas, inquit, o homo, quia personarum acceptio
est apud Deum, & non omnes omnia relinquentes
tam copiosè consoletur? Noli esse incredulus, ac-
quisce vel veritati, de cujus testimonio nulli licet
dubitare fidei: Et omnis inquit, qui reliquerit
Patrem, &c. Neminem Christus excipit: miseri
igitur qui dicunt præter nos, qui excludunt semet-
ipsos, & accipiunt à beneficio generali. Nimirum
inimicos se judicant multo magis vita æterna, qui
nec ipsum quidem centuplum sperant. Sed quia
Deus verax est qui promissit, homo utique men-
dax est qui dissidit. Qua de re cum S. Abbas non
minus fructuosè quam fusè pergat dicere, sic
brevitati simul & utilitati consulamus, si ex toto
discursa selectiores quasdam sententias, sive ad
majorem Veritatis intelligentiam, sive ad au-
gendum perfectæ Renuntiationis affectum, col-
ligamus.

Scrutetur vias suas & studia sua qui promissam
centupli gratiam sibi deesse causatur: nec du-
bium quin inveniat angulum aut diversorium,
ubi scilicet aliquid reconderis quod non reliquit.

Non potest sibi Scriptura, qua tam certa ve-
ritate subnixæ, omnibus id sine exceptione promissit.

Sunt qui sibi retinent aliquid, proprio desiderio
aut fortasse consilio impertinè adhaerentes.

Sciolos sese faciunt & de se sibi aliquid reti-
nent, quos peccatis abnegasse & divina providen-

Vbi supra
de Verbis
Petri.